

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002237

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-06-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Косовець Маргарита Валеріївна

2. Marharita V. Kosovets

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 14-06-2024

Спеціальність за освітою: 035 Філологія

Місце роботи здобувача: Військовий інститут Одеського національного політехнічного університету

Код за ЄДРПОУ: 24983020

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 10, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 51.035.2024 / ID 5785

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21, 16.01, 16.01.33

Тема дисертації:

1. Лінгвопрагматична характеристика персонажа-сищика в англomовному художньому дискурсі
2. Linguopragmatic characteristics of the detective in the English-language fictional discourse

Реферат:

1. Дисертація присвячена висвітленню результатів дослідження комунікативних стратегій і тактик, до яких вдається персонаж-сищик під час розслідування злочину. В реальній комунікації встановити комунікативні стратегії та тактики мовця вкрай важко, проте в художньому дискурсі за допомогою авторських ремарок та внутрішнього мовлення персонажів прагматичні наміри комунікантів, їх комунікативні інтенції, стратегії та тактики піддаються контекстуально-інтерпретаційному аналізу. У фокусі пропонованої розвідки перебувають комунікативні стратегії і тактики, якими послуговується сищик-професіонал та сищик-аматор, персонажі англomовного художнього детективного дискурсу, задля того, щоб отримати необхідну інформацію та розкрити злочин. Художній детективний дискурс постає як статусно-рольове спілкування, що побудовано у певній послідовності з дотриманням стереотипу та зображено автором таким чином, щоб утримувати читача у напрузі до моменту розкриття особи вбивці. Детективний дискурс характеризується процесуальністю (опитуванням свідків та підозрюваних) та логічним аналізом фактів, яке здійснює детектив

та його помічник(и). Хронотоп детективного дискурсу – це просторово-часові координати, в межах яких відбувається розслідування злочину (як правило, вбивства) з моменту скоєння злочину до моменту його розкриття. Хронотоп охоплює не тільки місце злочину, а й місця, де проводиться опитування свідків та підозрілих і в кінці виголошується підозра. Моделювання персонажів детективного дискурсу включає п'ять типів комунікативних особистостей: Детектив, Вбивця, Помічник Детектива, Свідок, Жертва. Порівняння вербальної поведінки детектива-поліцейського та детектива-аматора демонструє схожі тенденції використання стратегій та тактик, що обумовлено їхнім схожим соціально-рольовим статусом: поліцейський констебль Хейміш Макбет не має доступу до поліцейських ресурсів і покладається тільки на власний інтелект, працьовитість та бажання будь-якою ціною розкрити злочин. Так само, як і детектив-аматор Агата Рейзин, він опитує свідків та підозрілих, не маючи на це повноважень. Цим пояснюється те, що вживання стратегії прямого опитування та контролю над ходом бесіди є характерним лише для половини з досліджених комунікативних ситуацій, а в інших ситуаціях детективи обох типів йдуть на «стратегічні хитрощі», вдаються до стратегій емоційного та маніпулятивного впливу, щоб привернути до себе свідків і «вивудити» у них потрібні відомості. Ключові слова: художній детективний дискурс, прагматика, інтенція, комунікативна стратегія, комунікативна тактика, персонаж, детектив, сищик, діалог, соціальний статус, гендер, маніпулювання, вплив, мовленнєвий акт, просодія, інтонація, аудиторський аналіз, тривалість, варіативність мовлення, шкала, термінальний тон, ча

2. The dissertation represents the results of the research of communicative strategies and tactics used by the detective character during the investigation of a crime. While in real communication it is extremely difficult to establish the communicative strategies and tactics of the speaker, in the fictional discourse the author's remarks and the characters' internal speech unveil the pragmatic intentions of the communicators, their communicative intentions, strategies and tactics with the help of contextual interpretive analysis. The present study is focused on the communicative strategies and tactics used by the professional detective and the amateur detective, characters of the English-language fictional detective discourse, in order to obtain the necessary information and solve the crime. The fictional detective discourse is seen as a status-role communication, built as a certain sequence in accordance with the stereotype, depicted by the author in such a way as to keep the reader in suspense until the moment of identifying the murderer's identity. Detective discourse is characterized by proceduralism (interviewing witnesses and suspects) and logical analysis of facts performed by the detective and his assistant(s). The chronotope of detective discourse is the spatial-temporal coordinates within which the investigation of a crime (usually a murder) takes place from the moment of committing the crime to the moment of its disclosure, localized not only at the scene of the crime, but also at the places where witnesses and suspects are interviewed and, finally, charged. Modeling of detective discourse characters includes five types of communicative personalities: Detective, Murderer, Assistant Detective, Witness, Victim. The comparison of the verbal behavior of the police detective and the amateur detective shows similar trends in the use of strategies and tactics, which is due to their similar social role status: the police constable Hamish Macbeth does not have access to police resources and relies only on his own intelligence, diligence and desire to solve the crime at all costs. Similar to the amateur detective Agatha Raisin, he interviews witnesses and suspects without having the authority to do so. This fact predetermines the use of the strategy of direct questioning and controlling the course of the conversation only in half of the investigated communicative situations, while in other situations both detectives go for «strategic tricks», using the strategies of emotional and manipulative influence in order to coax witnesses and «fish out» necessary information from them. Key words: fictional detective discourse, intention, pragmatics, communicative strategy, communicative tactics, character, detective, sleuth, dialogue, social status, gender, manipulation, impact, speech act, prosody, intonation, audit analysis, duration, speech variation, scale, terminal tone, terminal tone, tone frequency.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного,

людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Косоєць М. В. Комунікативні тактики реалізації стратегії маніпулювання в англomовному детективі. Науковий журнал «Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія». Дрогобич, 2021. Вип. 45. С. 181 – 192.
2. Косоєць М. В. Комунікативні тактики реалізації стратегії самопрезентації в англomовному детективі. Журнал «Мова». Науково-теоретичний часопис з мовознавства. Одеса: «Астропринт», 2022. № 37. С. 89 – 94
3. Косоєць М. В. Комунікативні засоби створення маніпулятивного впливу жінки-детектива підозрюваного у злочині (на матеріалі сучасного англomовного детективного дискурсу). Записки з романо-германської філології. Вип. 2 (49). Одеса, 2022. С. 51 – 68.
4. Косоєць М. В. Роль просодії в реалізації стратегії прямого опитування у мовленні сищика – персонажа кінодискурсу. Одеса: Записки з романо-германської філології. 2023. Вип. 2 (51). С. 103 – 115.
1. Косоєць М. В. Комунікативні стратегії та тактики розслідування вбивства (на матеріалі англomовного детектива). «Сучасна філологія: тенденції та пріоритети розвитку»: зб. тез доп., міжн. наук.-практ. конф: (м. Одеса, 21–22 травня 2021 р.). Одеса, 2021. С. 78 – 80.
2. Косоєць М. В. Мовленнева реалізація комунікативної тактики погрози (на матеріалі англomовного детектива). «Theoretical and Empirical Scientific Research: Concept and Trends»: зб. тез доп. II Міжн. наук.-практ. конф. Оксфорд, 2021. С. 245 – 248.
3. Косоєць М. В. Communicative tactics manifesting manipulation strategy in English Detective Discourse. «International Scientific Discussion: Problems, Tasks and Prospects»: зб. тез доп. II Міжн. наук.-практ. конф. Брайтон, 2021. С. 95 – 105.
4. Косоєць М. В. Комунікативні тактики реалізації стратегії контролю над ходом бесіди. «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities»: зб. тез доп. міжн. наук.-практ. конф. Вінниця, 2021. С. 214 – 217.
5. Косоєць М. В. Мовленнева реалізація тактики обіцянки у мовленні детектива (на матеріалі англomовного детективного дискурсу). «XI Глухівські наукові читання: актуальні питання суспільних та гуманітарних наук»: зб. тез доп. міжнар.наук.-практ. конф. Глухів, 2021. С. 236 – 237.
6. Косоєць М. В. Комунікативна тактика шантажу як спосіб дізнатися істини (на матеріалі сучасного англomовного детективного дискурсу). Сучасні студії з романської і германської філології: зб. матеріалів II всеукр. наук.-практ. конф. Одеса, 2021. С. 37 – 41.
7. Косоєць М. В. Іntenція як початковий етап породження мовлення. Актуальні питання лінгвістики та методики викладання іноземних мов: зб. матеріалів VIII міжнародної науково-практичної конференції присвяченої пам'яті доктора педагогічних наук, професора В. Л. Скалкіна. (м. Одеса, 12 квітня 2022 р.). Одеса, 2022. С. 131 – 134.
8. Косоєць М. В. Літературний персонаж як мовна особистість у художньому дискурсі. Current trends and fields of philological studies in the challenging reality: зб. тез доп. міжнар.наук.-практ. конф. (м. Рига, 29–30 червня, 2022 р.). Рига, 2022. С. 188 – 192.
9. Косоєць М. В. Комунікативні тактики емоційного впливу в мовленні поліцейського детектива. Education and Science of Today: Intersectoral Issues and Development of Sciences: зб. тез доп. IV Міжн. наук.-практ. конф. Кембрідж, 2022. С. 147 – 150.

- 10. Косоць М. В. Мовленнева реалізація тактики прохання у мовленні детектива (на матеріалі англійського детективного дискурсу). Національна ідентичність у мові та культурі: зб. тез доп. всеукр. науково-практ. конф. Київ, 2023. С 86 – 89

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0113U000807

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бігунова Наталія Олександрівна

2. Natalia O. Bigunova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна

2. Hanna I. Phyhodko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костроміна Ольга Валентинівна

2. Olha V. Kostromina

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська морська академія"

Код за ЄДРПОУ: 01127799

Місцезнаходження: вул. Дідріхсона, буд. 8, Одеса, 65029, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Морозова Ірина Борисівна

2. Iryna B. Morozova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Присяжнюк Оксана Ярославівна

2. Oksana Y. Prisyazhnuk

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

